

EYPRO BÜLTEN

Engelsiz Yaşam Uygulama ve Araştırma Merkezi

İstanbul Aydın Üniversitesi “Engelsiz Yaşam Araştırma Ve Uygulama Merkezi” engelli bireylerin “bağımsız yaşama” koşullarına erişme ve kent yaşamına katılabilmeleri için mimari, sosyal, eğitim-öğretim, politika geliştirme gibi alanlarda araştırma, proje geliştirme, toplum farkındalığını artırma, engelli bireylerin aktif olarak iş yaşamına katılmaları ve istihdam olanaklarının artmasına katkı sağlama ve bu alanda gerçekleştirilecek her türlü faaliyette bulunmaktadır.

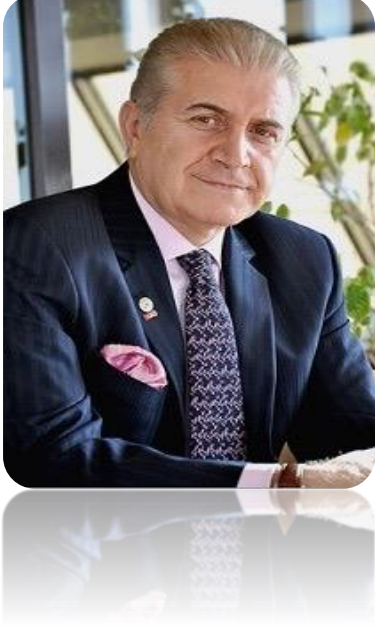

Sayı 12, 2021

İçindekiler

Engelsiz Yaşam Araştırma ve Uygulama Merkezi	1
Başkanın Mesajı	2
Rektörün Mesajı	2
Özel Eğitimin Bugünü ve Gelişimi Paneli	3-8
Nadir Hastalıklar Tanı, Araştırma ve Tedavi	9
Temel Seviye İşaret Dili Kursları	10-11
Görme Engeli Olan Öğrencilerimizle Toplantı	12
Sesli Kitap Projesi	13
Temel Seviye Diksiyon Eğitimi	14-16
İletişim	17

Başkanın Mesajı

Eğitim, günümüz toplumunun en önemli medeniyet bileşenlerinden biridir. “Eğitim bir ayrıcalık değil, herkes için doğuştan gelen bir haktır” ve herkes tüm yaşamı boyunca bu hakka sahiptir. Engelli bireyler de bu hakkın en önemli yararlanıcılarından biridir.

Başkanı olduğum İstanbul Aydın Üniversitesi’nin engelli bireylerin eğitim ihtiyaçlarını da göz önünde bulundurarak 2012 yılında “Engelsiz Yaşam Araştırma ve Uygulama Merkezini” faaliyete geçirdik. Merkez bünyesinde kurulduğu günden bugüne birçok sosyal çalışma hayata geçirildi. Birden çok kurumla işbirlikleri geliştirildi. Engeli olan ve olmayan bireylere yönelik sürdürülebilir projeler geliştirildi.

Bu vesileyle Engelsiz Yaşam Araştırma ve Uygulama Merkezi’nin 2015-2016 akademik yılı güz döneminde hızla yayılan faaliyet ve işbirliklerini anlatan EYPRO Bülteninin bu ilk sayısını memnuniyetle karşılıyor; engelliler konusunda faaliyet gösteren tüm paydaşlar için faydalı olacağını umuyorum.

Dr. Mustafa AYDIN

Rektörün Mesajı

Engellilerin, eğitim başta olmak üzere, sağlık, rehabilitasyon, istihdam, bakım ve sosyal güvenliğine ilişkin sorunlarının çözümü ile her yönden gelişmelerinin ve karşılaştıkları engellerin kaldırılmasına yönelik tedbirlerin alınması ve bu yolla toplum hayatına katılmalarının sağlanması bazı kurum ve kuruluşları bakımından yasal zorunluluk arzemesi yanında, tüm kurum ve kuruluşların, sivil toplum örgütlerinin sosyal sorumluluk bilinciyle yerine getirmesi gereken görevlerdir.

Üniversitemizde bu bilinçle kurulan Engelsiz Yaşam Araştırma ve Uygulama Merkezinde de toplumsal duyarlılığın ve farkındalığın arttırılmasından, engelli bireylerin bağımsız yaşama koşullarına erişmesi, aktif olarak iş hayatına katılmalarının sağlanmasına kadar birçok konuda akademik ve sosyal çalışmalar yürütülmektedir.

Merkezimizin faaliyetlerinin yaygınlaştırılması ve daha fazla kişiye ulaşmasını yönetim olarak çok önemsiyor ve destekliyoruz.

Prof. Dr. Yadigar İZMİRLİ

ÖZEL EĞİTİMİN BUGÜNÜ VE GELİŞİMİ PANELİMİZİ 08 ARALIK 2020 TARİHİNDE GERÇEKLEŞTİRDİK

İSTANBUL AYDIN ÜNİVERSİTESİ
ENGELSİZ YAŞAM ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ

ÖZEL EĞİTİMİN BUGÜNÜ VE GELİŞİMİ PANELİ

Moderatör
İnci Ertuğrul

Konuşmacı
Oya Sebük
Altınokta Körler Vakfı Başkanı

Genel Koordinatör
Süreyya KUMRU
Engelsiz Yaşam Araş. Uyg. Merkezi Md. Yrd.

Konuşmacı
Prof. Dr. Hakan Sarı
Eski Özel Eğitim ve
Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürü,
Necmettin Erbakan Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Öğr. Üyesi

Konuşmacı
Prof. Dr. Binyamin Birkan, BCBA-D
Biruni Üniversitesi Öğr. Üyesi,
BBA Genel Müdürü

Konuşmacı
Doç. Dr. Ahmet Uludağ
Tıbbi Genetik Uzmanı
Next Genetic Center

Konuşmacı
Dr. Mustafa Başkonak
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Öğr. Üyesi

zoom | Meeting ID : 974 2121 5905 | Pass: 4441428

08 Aralık Salı 13.15-15.45

Panelimiz, moderatörümüz İnci Ertuğrul Hanım'ın konuşması ile başladı.

“Başlangıçta ben merkez ile ilgili küçük bilgiler vermek istiyorum. Öncesinde bugün değerli katkılarını sunacak hocalarımız kimler onları bir tanıtmak isterim. Oya Sebük, Oya Hanım Altınokta Körler Vakfı Başkanı. Prof. Dr. Hakan Sarı. Hakan hocam Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi Sayın Sarı. Prof. Dr. Binyamin Birkan Biruni Üniversitesi Öğretim Üyesi. Doç. Dr. Ahmet Uludağ Tıbbi Genetik Uzmanı. Dr. Mustafa Başkonak Karamanoğlu Üniversitesi Öğretim Üyesi. Çeviriler konusunda işaret dili çevirmeni Elif Demirci yardımcı olacak. Bu panelde bu özel isimleri bir araya getiren sevgili Süreyya Kumru var. Engelsiz Yaşam Araştırma Uygulama Merkezinin Müdür Yardımcısı. Etkinliğin ev sahibi.

“İstanbul Aydın Üniversitesi Engelsiz Yaşam Araştırma ve Uygulama Merkezi. Engelli bireylerin bağımsız yaşama koşullarına erişmesi, kent yaşamına katılabilmesi için gerek mimari gerek sosyal, eğitim, politika gibi alanlarda araştırma, proje geliştirme, toplum farkındalığını artırma ki aslında en önemli başlık bu. Bunu aşmadan diğerlerine geçme şansımız yok ne yazık ki. Engelli bireylerin aktif olarak iş yaşamına katılmaları ve istihdam olanaklarının artmasına katkı sağlama alanında gerçekleştirilecek her türlü Ulusal ve Uluslararası faaliyette bulunarak alana katkı sağlamak için 2012 yılında kuruldu. Tüm engel gruplarına yönelik üniversite içerisinde ve dışarıda faaliyetler gerçekleştiriyor merkez ve Türkiye'deki özel eğitimin durumu ve gelişimine katkı sağlama gereklerinin bilinciyle de paneller dizisinin ilkini bugün siz değerli konukların katılımıyla gerçekleştireceğiz.”

Açılış konuşması Rektör Yardımcımız ve Merkez Müdürümüz Prof. Dr. Mehmet Reşat BAŞAR tarafından gerçekleştirildi.

“Herkes hoş geldiniz diyorum. Sizin de özetlediğiniz gibi Engelsiz Yaşam Araştırma ve Uygulama Merkezimiz çok dinamik çok yoğun çalışan ve işlevini yerine getirmeye özen gösteren bir merkez. Üniversitede bulunan merkezler içinde dikkat çeken bir özelliği var bu açıdan. Bu etkinliği düzenleyen merkezimiz ve merkezimizin çağrısına uyan bütün öğretim üyesi arkadaşlarıma hoş geldiniz diyorum. Katkılarından dolayı teşekkür ediyorum. İnci Hanım size de moderatörlük görevinizden dolayı çok teşekkür ediyorum. Süreyya Hanım merkezi sürükleyici bir motivasyona sahip. Bugünlerde pandemi sürecinde de biz özellikle ekstra bir yük alarak bu süreci atlatmaya çalışıyoruz. Geçtiğimiz yıl başlayan pandemi sürecinde özellikle engelli öğrencilerimizi takip etmeye çalıştık. Birebir engelli öğrencilerimizi takip ederek onların gerek sınavlarda gerek ders sürecinde aksama yaşamaması için elimizden geleni yapıyoruz. Hatta onları şaşırtacak kadar bir takip içindeyiz. O yüzden bu süreci yöneten Merkez Müdür Yardımcısı Sayın Süreyya Kumru'ya da teşekkür ediyorum. Katılımınız için yeniden teşekkür ediyorum.”

Altınokta Körler Vakfı Başkanı Oya SEBÜK Hanım konuşmasını gerçekleştirdi.

“Bana bu fırsatı verdiğiniz için teşekkür ediyorum. Ben aslında bir bilim insanı değilim ama 40 senenin üstünde toplum gönüllüsü olarak hizmet eden bir gönüllü hizmetkarım. Bunun için aktaracaklarım tamamen tecrübelerim ve yaşadıklarım çerçevesinde 10 senedir de başkanlığını yaptığım Altınokta Körler Vakfının çerçevesinde olacaktır. Ben öncelikle vakıf hakkında kısa bir bilgi vermek istiyorum. Daha sonra projelere girdiğim zaman eğitim bağlamındaki de yapılmış olanları görme şansınız olabilecek ve buradan hareketle de belki ileride de neler yapabilirizi size anlatma şansım olabilecektir.

“Altınokta Körler Vakfı Türkiye'deki Cumhuriyet Türkiye'sinin en eski vakıflarından bir tanesi. Çünkü Osmanlı döneminde de müthiş bir vakıf geleneği olmasına rağmen Altınokta Körler Vakfı Cumhuriyet döneminde kurulan en eski ve kadim vakıflardan ve kamu yararına bir vakıf. 1972 senesinde kurulmuş ve hala gittikçe artan

bir etkinlikle devam etmekte. Özellikle son senelerde daha geliştirmeye daha modernleşmeye yeni dünyanın icatlarına ayak uydurmaya çalışıyoruz. Aslında vakfın kuruluş amacı; körlerin eğitilmesi, rehabilite edilmesidir.”

Karamanoğlu Üniversitesi Öğretim Üyesi. Dr. Mustafa BAŞKONAK konuşmasını gerçekleştirdi.

“Teşekkür ederim hocam. Çok sağ olun. Öncelikle tüm katılımcıları selamlıyorum. Öncelikle Süreyya Hanıma da bu güzel çalışmayı organize ettiği için teşekkür ediyorum. Aslında bir farkındalık olması açısından sözlerime şu şekilde başlayacaktım: Elif Hanım işaret diliyle tercümeyle başlıyor ama ben tercümeyle değil de ben işaret diliyle konuşmaya devam etsem o da değiştirse ve Türkçeye çevirmiş olsa nasıl olur? Gördüğünüz gibi işaret diliyle yapılacak olan çalışmalarda sadece işaret dili çevirileri değil, aynı zamanda işaret diliyle konuşan kişiler arasında bile bazen iletişim konusunda farklılıklar oluyor.”

“Ortak dille alakalı şu anda hem işitme engelli hem işitme engellilerin yakını olanlarla ilgili arkadaşlarımızın mükemmel ve muazzam çalışmaları var. Fakat burada işitme engellilerin işitsel girdilerle ve toplumsal hayata entegrasyonunun sağlandığı düşünülecek olursa engelli gruplar arasında en dezavantajlı gruplardan birisi olduğunu açıkça söyleyebiliriz. Çünkü bir işitme engelli, kendisiyle işaret diliyle iletişime geçemeyen insanlarla maalesef konuşamıyor. Bu konuda kendisini toplumun dışında hissediyor. Yapılmış olan çalışmalarda işaret dili çevirileri, altyazılar yoksa bu da işitme engelli bireyler için açıkçası büyük zorlukları beraberinde getiriyor. Aslında tarihsel gelişimle alakalı başlamak istiyorum. Ülkemizde 1889 yılında, Abdülhamid Han Hazretleri zamanında açılan Yıldız Sağırılar Okulu ve 1890 yılında açılan Körler Okuluyla bu anlamda eğitimler başlıyor. Çok geniş kapsamlı eğitimler var ama örgün eğitim kapsamındaki çalışmaları, bu şekilde daha net görebiliyoruz. Bu okullar, o dönemlerde, ülkenin yeni kurulduğu yıllarda geçirmiş olduğu zor günlerden dolayı çeşitli aksaklıklara uğruyor. Görme engellilerin eğitimi 1919 yılına kadar devam ediyor. İşitme engellilerin eğitimi 1926 yılına kadar sürüyor. Daha sonra işitme eğitimi almış olanlar farklı bir okula naklediliyor. Önce Sağlık Bakanlığı’na, ardından tekrar Milli Eğitim Bakanlığı’na devrediliyor. Bu problemler maalesef işitme engellilerle ilgili çalışmalarda büyük aksaklıklar yaşıyor. Çünkü toplum içerisinde işitme engelli bireyler, diğer bireylere göre daha zor fark ediliyor. Ancak işaret dili kullanmaları sonucunda insanlar işitme engellileri fark edebiliyorlar ve fark edildiğinin aksine işitme engelli bireylerin diğer engelli grubundaki bireylere göre eğitim anlamında ya da iletişim anlamında hayata entegrasyonunda büyük problemler var.”

“Özellikle erken tanının, erken tedavinin, cihazlandırmanın, rehabilitasyonun ve eğitimlerinin, işitme engelli çocukların dil gelişimi açısından çok önemli olduğunu söylemek gerekiyor. Bunlara 6 aylık bir süreçte başlamış olursa, işitme engelli çocukların dil gelişimi ve konuşabilmeleri açısından önemli ilerlemelerin görüldüğü kaydediliyor. Fakat bu 2 yaş ve sonrasına kaldığı zaman, çoğu işitme engelli çocuğun maalesef dil edinimini ve konuşma özelliğini kazanamadığını görüyoruz. İlk bağlamda ülkemizde işitme engelli çocukların eğitimlerinde işitsel-sözel yöntemin, dudak okuma yönteminin, işaret yönteminin ve karma yöntemin kullanıldığını görüyoruz. Biraz önce bahsettiğimiz gibi bu tanılama, tedavi ve eğitim ne kadar önce başlarsa dil edinimine de o kadar etkili oluyor.”

Tıbbi Genetik Uzmanı Doç. Dr. Ahmet ULUDAĞ konuşmasını gerçekleştirdi.

“Öncelikle böyle bir toplantının düzenlenmesinde emeği geçen herkese çok teşekkür ediyorum. Engellilerle ilgili olarak istediğimiz en büyük şey, toplumsal farkındalık. Bu toplumsal farkındalık da kendi kendine gerçekleşmiyor. Genetik hastalıklarla uğraştığımız için engellilerle çok iç içeyiz. Bizdeki hastalıkların çoğu da engellilerle ilerleyen hastalıklar. Bu nedenle engellilerle çok yakından ilişki kuruyoruz. Ancak toplumda engellilerin iletişimini sağlayamıyoruz. Diğer konuşmacılar da bahsetti. Bu iletişimi sağladığımızda onları da topluma kazandırıp, daha fazla dışarıya çıkmalarının, daha fazla iletişimde bulunmalarının önünü açmalıyız. Bu da toplumsal farkındalığı getirecek kartopu gibi büyüyerek devam edecek bir süreçten bahsediyoruz.”

“Genetik hastalıkları inceleyecek olursak, bunları birkaç kısımda değerlendirebiliriz. Bunlardan bir tanesi kromozomal hastalıklar dediğimiz genetik yapının paketlenmesi durumunda en küçük paket haline kromozom diyoruz. Anne ve babadan aldığımız kromozomlarla 23 çift kromozoma sahibiz- kromozomların belli durumlarda yapısal ya da sayısal olarak bozulması halinde birtakım genetik hastalıklar ortaya çıkıyor ki bunun en bilinen örneği Down Sendromu. Trizomi 21 dediğimiz, 21. Kromozomdan iki tane olması gerekirken üç tane olmasıyla ortaya çıkan bir hastalık. Bir diğer hastalık modelimiz de tek gen hastalıkları. Bunlar, ilgili genlerde meydana gelen mutasyonlar sonucu ortaya çıkan hastalıklar. Keza bunlar da anne ve babadan kalıtılabilen hastalıklar. Bireydeki bir mutasyon sonucu kendi kendine de ortaya çıkabilir ya da anne veya babadan da kalıtılabilir. Genetiğin içindeki multifaktöriyel hastalıklarda hem çevresel faktörler hem de birden fazla genetik değişimin etki edebildiği hastalıkları kast edebiliyoruz. Bir diğeri mitokondriyel hastalıklar. Mitokondriyel genom içerisinde meydana gelen mutasyonlarla ilerleyen hastalıklar. Somatik hücre hastalıkları da normal doğduktan sonraki mutasyonlarla ortaya çıkabilen hastalıklar ki bunun da en önemli örneği kanserler. Tabii bizi burada ilgilendirenler kromozomal ve tek gen hastalıkları. Bunları engellerle seyreden hastalıklara sebep olmalarından tanıyoruz.”

Prof. Dr. Binyamin BİRKAN konuşmasını gerçekleştirdi.

“Özellikle İstanbul Aydın Üniversitesi Engelsiz Yaşam Uygulama ve Araştırma merkezine, bizleri bir araya getirdiği ve böyle önemli bir konuda bilgi ve tecrübelerimizi paylaşma fırsatı verdiği için Süreyya Hanım’a çok teşekkür ediyoruz. Otizmin geçmişi çok eskilere dayanıyor. Ancak ilk kez Johns Hopkins Hastanesi’nde Çocuk Psikiyatri olan Dr. Leo Kanner, bilimsel bir araştırma makalesinde “Otizm” terimini kullanıyor. Bilimsel anlamda otizm geçiyor. Bu araştırma kapsamında on bir deneye inceliyor ve otistik özellikleri belirliyor. Aslında bu özellikler uzun yıllar benzer bir şekilde devam ediyor ve kullanılıyor. 1960’lı yıllara kadar otizmin çocuk yetiştirme özelliklerinden kaynaklandığı düşünülüyor. Psikolojik bir sorun olarak görülüyor ve bu şekilde değerlendiriliyor. Fakat 1970’li yıllara geldiğimizde biyolojik temeller üzerinde araştırmalar yürütülüyor ve otizm, zihinsel yetersizlikle ilişkilendiriliyor. Ülkemizde otizm, özellikle “Yağmur Adam” filmiyle tanınmaya başlandı. Otizm, 2000’li yıllara kadar engel grupları arasında zihinsel yetersizliği bulunan çocuklar arasında görülüyor ya da duygusal-davranışsal bozukluğu olan çocukların olduğu grupta değerlendiriliyor. 1980 yılında Amerikan Psikiyatri Birliği’nin kılavuz kitabının –bu kitabı bütün dünya kabul eder ve geçimsel yetersizliği olan bireylerin tanım ölçütleri yer alır- üçüncü baskısında ilk kez otizm yer alıyor ve şu belirtilerle bahsediliyor:

1. Diğer insanlara yanıt vermede eksiklik,
2. İletişim becerilerinde önemli düzeyde bozukluk,
3. Çeşitli çevresel faktörlere garip tepkiler verme

“Bu belirtilerin erken yaşlarda ve ilk 30 ay içerisinde ortaya çıkması da kriter olarak alınıyor. 1987 yılında kılavuz kitap, revize ediliyor ve daha kapsamlı bir tanım yapılıyor. Burada otizm; sosyal etkileşim, iletişim, sınırlı ilgi alanları ve davranış bozukluğu olarak görülüyor. Kriter olarak bu üç alan altında toplamda 16 belirti var. Otizm tanısı alabilmek için bunun sekizinin görülmesi gerekiyor. Şöyle bir şey de var: 1987’de çıkarılan kılavuz kitapta “Erken çocukluk döneminde oluşmuş olması” şartı kaldırılıyor. “PDD-NOS” olarak adlandırılan yaygın bir bozukluktan bahsediliyor. Bu bozukluk da otizm kategorisinde değerlendirilmeye başlanıyor. 1994 yılında yayınlanan ve 2000 yılında revize edilen kılavuz kitabın dördüncü baskısı çıkıyor. Buradaki otizm kategorisine Asperger ve Rett Sendromları da alınıyor. Dolayısıyla kategorilerde yer alan grup sayısı beşe çıkarılmış oluyor. Bundan 7 yıl önce, 2013 yılına gelindiğindeyse kılavuz kitabın beşinci baskısı çıktı. Burada otizm, üç farklı kategoride değil, iki farklı kategoride değerlendirilmeye başlandı. Bunlardan biri sosyal iletişimde zorluk, diğeri de sınırlı tekrarlayan davranış örüntüleri. Yani 2013 yılında üç kategoriden iki kategoriye düşürülmüş oldu. Burada Otizm beş gruba değil, üç farklı gruba ayrılıyor. Asperger ve Rett Sendromlarıyla PDD-NOS çıkarılıyor ve otizm, hafif, orta, ağır şeklinde üç farklı grupta değerlendiriliyor. Erken yaşlarda görülme şartı da yine kılavuza ekleniyor.”

“Günümüzde otizm, bir spektrum bozukluğudur. En hızlı artış gösteren gelişimsel yetersizlik grubunda yer alıyor. 1970’li yıllarda yeni doğan her 10 bin çocuktan biri otizm tanısı alırken, bundan birkaç yıl önce Batılı ülkelerde yapılan son araştırmalarda her 59 canlı doğumdan birinin otizm tanısı aldığını biliyoruz. Ülkemizde tarama süreciyle alakalı çok sağlıklı çalışmalar yok. Fakat otizmlı çocuk sayısını belirlenmesi için bu 59’da 1 sayısı dikkate alınıyor. Dünya nüfusunun yüzde 6 ila 15 arasında sürekli bir artış var. Yani 10 binde bir nere, 59’da 1 nere? Nereden nereye gelmiş durumdayız. Bunun da giderek artacağı söyleniyor. Günümüzde dünya nüfusunun yüzde 1’inin otizmlı olduğu düşünülüyor. Özellikle ABD gibi batılı ülkeler bu konuya çok fazla yatırım yapıyorlar. Nedenlerini ve tedavi yöntemlerini araştırmaya çalışıyorlar. Bugün ABD’de otizmlı bireylere sunulan hizmetlerin yıllık maliyeti yaklaşık 250 milyar dolar. Fakat bir şeyin daha altı çiziliyor, erken tanılama ve özel eğitim yoluyla yaşama maliyetinin üçte iki oranında azaltılabileceği söyleniyor. Otizmin tedavisine geldiğimizde uzun yıllar otizmin tedavisi için birçok yöntem geliştiriliyor. Maalesef bu yöntemlerin bazılarının bilimsel kanıtı yok. Bazıları zararlı. Bazı tedavi yöntemleriye çok etkili değil. Üstelik özel eğitim gibi etkili tedavi yöntemlerinin araştırılmasını geciktirebiliyor veya engelleyebiliyor. 1980’li yıllardan sonra otizm alanında yapılan bireysel çalışma sayısında hızlı bir artış var. Bugün tıbbi anlamda bir şey yapamıyoruz. Otizme eşlik eden hastalıkları, çeşitli tıbbi müdahale yöntemleriyle düzeltebiliyoruz. Maalesef bunun dışında otistik özellikleri düzeltebileceğimiz tıbbi bir yöntem yok. Fakat özel eğitimde çok ciddi ilerlemeler oldu. Bundan 20, 30 yıl öncesine kadar otizmlı çocuklara neyi öğretemediysek ya da hangi davranışlarını düzeltemediysek bugün birçoğunu düzeltebiliyoruz.”

Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hakan Sarı konuşmasını gerçekleştirdi.

“Bizi de davet ettiğiniz için teşekkür ediyorum. Şimdi özel eğitim, Türklerde eskiden beri var olan bir durum. Mustafa Kemal Atatürk, 1923 yılında Türkiye Cumhuriyeti’ni kurduktan sonra –var olsun, sağ olsun- ülkemiz Kurtuluş Savaşı gibi büyük bir savaştan çıkmış, birçok değerli bilim adamı bu savaşta vatan ve bayrak adına maalesef şehit olmuş. Aslında büyük ama nüfusu çok küçük yani 8-10 milyonluk bir ülke. O günlerde eğitim hareketi başlamış. Farklı reformlar var. Ben 1923’ten başlayarak üç döneme ayırıyorum: 1923-1982 arası bir dönem, 1982-2012 arası benim de genel müdürlük yaptığım bir dönem ve 2012 sonrası dönem. Bunun aralarına daha iyi bölmeler de katılabilir. Özel eğitimle ilgili 1982’ye kadar ne olduğunu sorarsanız, Gazi Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi’ni öğretmen yetiştirme anlamında görüyoruz. Ankara Üniversitesi’nde kısa süreli de olsa diploma veya sertifika vererek bir öğretmen yetiştirme hareketliliği var. Bu anlamda toplum olarak özel eğitimle ilgili farkındalık düzeylerimiz ve tutumlarımız hususunda yüksek düzeyde bir bilinçlendirmenin olmadığını görüyoruz ki tarihte Türkler kadar bu işe hassasiyet gösteren başka bir millet yoktu. Almanya’da, bir Hegel dünyasında özellikle dezavantajlı bireyler dediğimiz kronik rahatsızlığı olan, zayıf olan insanların toplumdan yok edilmesiyle ilgili maalesef birçok kötü durum var. Burada dehşet verici durumları görüyoruz. Diğer Avrupa ülkelerinde “Bunların içinde şeytan var” denilerek bu insanların öldürülmesi olayları var. Türk tarihinde böyle yüz kızartıcı bir suç yok ama bilinçsizce davranışlar var. Biz bu çocuklara bizim gibi bir insan olarak bakmışız. Eğitim konusunda da ciddi anlamda bilgi yetersizliğimiz var. Mümkün olduğu kadar sağlık hizmeti vermişiz.”

“2012 yılında, benim de genel müdürlüğüm döneminde Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinin çok kapsamlı bir şekilde ele alınması, genel müdürlüğümüzün özel eğitimcilere kapılarını açması ve bu anlamda birçok özel eğitimci arkadaşın katkısı sayesinde yönetmeliğin çok detaylı bir şekilde hazırlanması, o günkü şartlarda çok önemli işlerdi. Mesela erken tanılama, erken müdahale, erken eğitim diyoruz ama bunların hiçbirisi 2006 Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğinde yoktu. 2012 Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğine baktığımızda özel eğitim erken çocuk gelişim birimlerinin açıldığını, 0-4 yaş arası çocuklar için tanı alır almaz hem çocuğun hem de ailesinin eğitimine başlanması için erken çocuk gelişim birimlerinin yönetmelikte yer aldığını, 4-6 yaş arası çocuklar için özellikle anaokullarının yer aldığını görüyoruz. Özel eğitim ilkokulu, ortaokulu ve eğitim seviyesinin 12 yıla çıkartılması gibi maddeler de yer alıyor. Bunlar, çocuklarımızın topluma kazandırılması açısından son derece önemli maddelerdi.”

“Erişilebilirlik diyorsunuz. Biz bakanlıktaki erişilebilirlikle ilgili çalışmalar yaptık. O zamanlar Özürlüler İdaresi Başkanlığı vardı. Daha sonra Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nda Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak açıldı. Erişilebilirlik orada konuşulmaya başlandı. Maalesef ülkemizde erişilebilirlikle ilgili standart bir anlayış oluşturulmadı. Biz 2014-2015 yıllarında YÖK’teyken ciddi çalışmalar yaptık. Hatta e-kitap da çıkardık. 2020 yılında Sayın Cumhurbaşkanımız, 2020’yi “Erişilebilirlik Yılı” ilan etti. Şu an Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’nda yedi alanda yüzlerce proje değerlendiriliyor.”

“Ben dün akşamki televizyon programında da söyledim. Korumalı işyerlerinin belediyeler tarafından sahiplenilmesi ve bu çocukların okul sonrası dönemde hem iş eğitimi hem meslek eğitimi hem de istihdamlarıyla ilgili belediyelerin ciddi atılımlar yapması lazım. Diğer gelişmiş ülkelerde, ABD’de ve İngiltere’de STK’lar bunu sahiplenmişler. Korumalı işyerleri açıyor ve çalıştırıyorlar. Bu çocukların mutlu bir yaşam sürdürmelerini sağlıyorlar. Bizdeki STK’lar maalesef bu seviyeye gelmedi. En azından belediyeler buna sahip çıksınlar. Devlet zaten bu konuda çok destek veriyor. Belediyenin kendi bütçesinden harcayacağı bir konum olmadığını düşünüyorum. Aslında burada bir anlayışın gelişmesinin daha yararlı olacağını düşünüyorum. Tabii ki buna da çalışacağız.”

Engelsiz Yaşam Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdür Yardımcısı Süreyya Kumru konuşmasını gerçekleştirdi.

“Değerli hocalarıma katkı ve katılımları için çok teşekkür ederim. Küçük notlar almıştım. Oya Hanım, haritayla ilgili çalışmanızı sizinle birlikte gerçekleştirmek istiyorum. Üniversitemizde de bu tarz bir çalışma yapabilirsek çok memnun kalırız. Bir öğrencimiz görme engellilerle ilgili materyaller konusunda “O materyallerden alabilir miyiz?” diye not yazmıştı. Onu not almıştım. Öğrencilerimiz bizimle iletişime geçebilir. Oya Hanım’ın desteği olursa sağlayabiliriz. Mustafa Hocam, işaret diliyle küçük bir canlandırma ile altyazı da eklememiz gerektiğini hatırlattınız. Çok teşekkür ederim. Hakan Hocam, Erişilebilirlikle ilgili eğitmen yetersizliğinden bahsettiniz. Benim açımdan çok kıymetliydi. Ahmet Hocamız özel eğitimden, genetiğe yönlendirmenin önemine değindi. Gerçekten çok kıymetliydi. Çünkü işin özel eğitim tarafı ne kadar varsa tıbbi boyutu da var. Multidisipliner çalışmak gerekiyor. Binyamin Hocamın otizm konusunda özellikle son yıllarda ilerleme kaydettiğimiz yönünde söyledikleri beni umutlandırdı. Eğitmen yeterliliğinin iyileştirilmesi çok önemli bir konu. Erişilebilirliğin uzaktan eğitim kısmıyla ilgili iyileştirmeler yapmamız ve bu alana da yeni bir yaklaşım gerekiyor. Hakan Hocamın da dediği gibi tanılama. Engelli raporlarıyla ilgili hâlihazırda sıkıntılar yaşanıyor.”

“Nadir Hastalıklar Genetik Tanı, Araştırma ve Tedavi Çalışmaları” konulu webinarımızı tamamladık. (11/02/2021)

**İSTANBUL AYDIN
ÜNİVERSİTESİ**

CANLI WEB YAYINI

Webinar ID: 958 4141 5089
Passcode: 4441428

ENGELSİZ YAŞAM ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ

**Nadir Hastalıklar Genetik Tanı, Araştırma
ve Tedavi Çalışmaları**

**Konuşmacı
Dr. Cihan Taştan**

Üsküdar Üniversitesi Moleküler Biyoloji ve Genetik Öğr. Üyesi
Kurucu Direktör, HiDNA <http://hi-dna.com>

**Moderatör
Süreyya KUMRU**

Nörobilim Uzmanı
İstanbul Aydın Üniversitesi Engelsiz Yaşam
Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdür Yardımcısı

11 Şubat 2021

14.00 - 15.00

www.aydin.edu.tr | [f](#) [@](#) [i](#) [a](#) [u](#) [k](#) [a](#) [m](#) [p](#) [u](#) [s](#)

İŞARET DİLİ KURSLARIMIZI TAMAMLADIK.

24 Şubat ve 25 Şubat 2021 tarihlerinde başlattığımız Sem ve Meyoder işbirliği ile düzenlenen 40 saatlik **Temel Seviye İşaret Dili** sertifika programlarımızı tamamladık.

ENGELSİZ YAŞAM ARAŞTIRMA VE UYGULAMA MERKEZİ

SERTİFİKALI TEMEL SEVİYE İŞARET DİLİ EĞİTİMİ

ÜCRETSİZ

ONLINE

40 SAAT

1.Grup:

Her Çarşamba Günü Saat: 13.00-16.00

Başlangıç Tarihi: 24 Şubat 2021 – Bitiş Tarihi: 12 Mayıs 2021

Özel Not: Eğitimler: 3 saat ve bazı günler 4 saat olacak şekilde haftada bir gün olarak programlanmıştır.

2. Grup:

Her Perşembe Günü Saat: 10.00-13.00

Başlangıç Tarihi: 25 Şubat 2021 – Bitiş Tarihi: 06 Mayıs 2021

Özel Not: Eğitimler: 3 saat ve bazı günler 4 saat olacak şekilde haftada bir gün olarak programlanmıştır.

Ön kayıt için lütfen aşağıdaki formu doldurunuz.

İletişim: Engelsiz Yaşam 444 1 428 Dahili: 14636 E-Mail: engelsizyasam@aydin.edu.tr

iaumedofficial

iausem

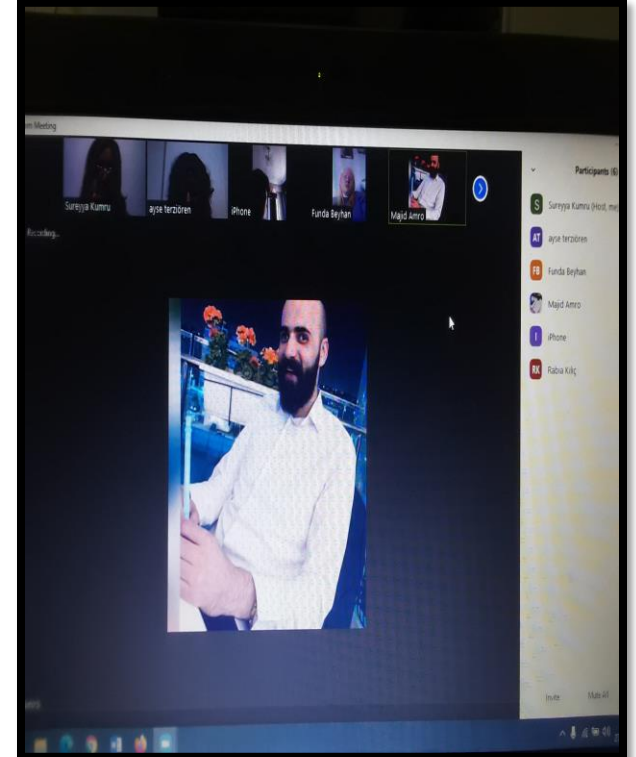
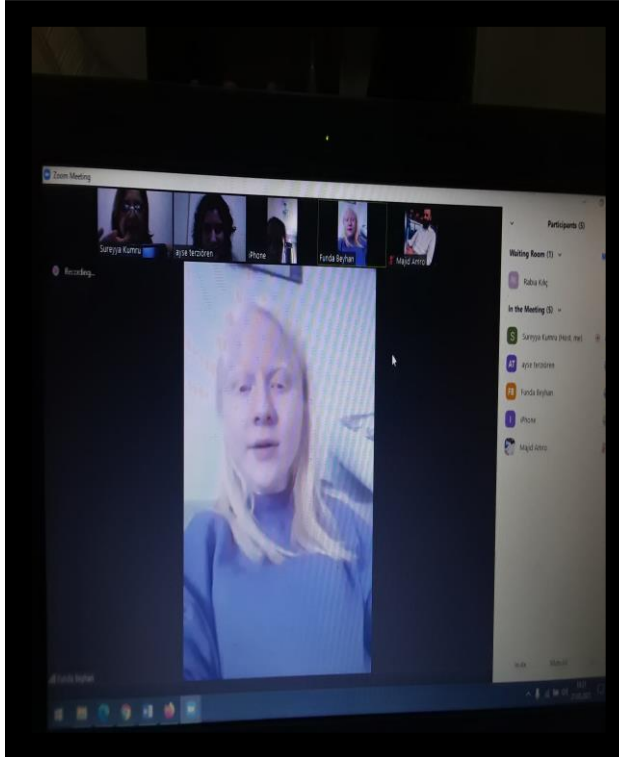
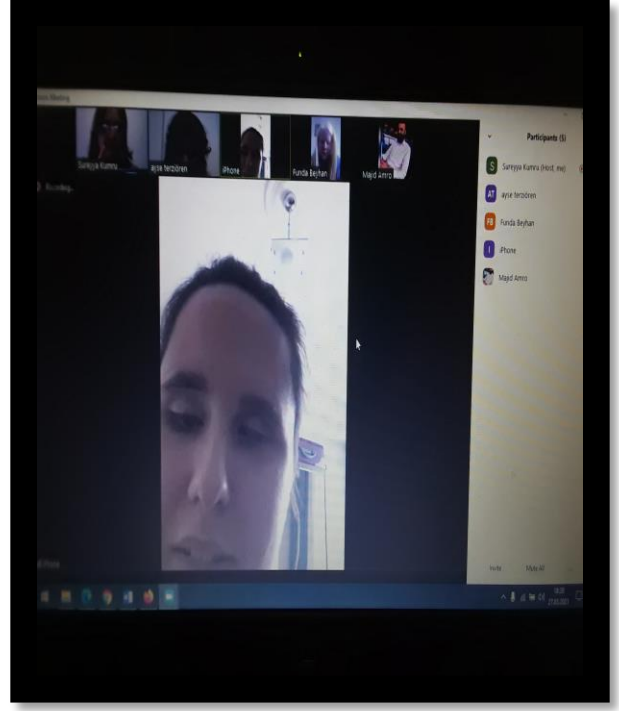
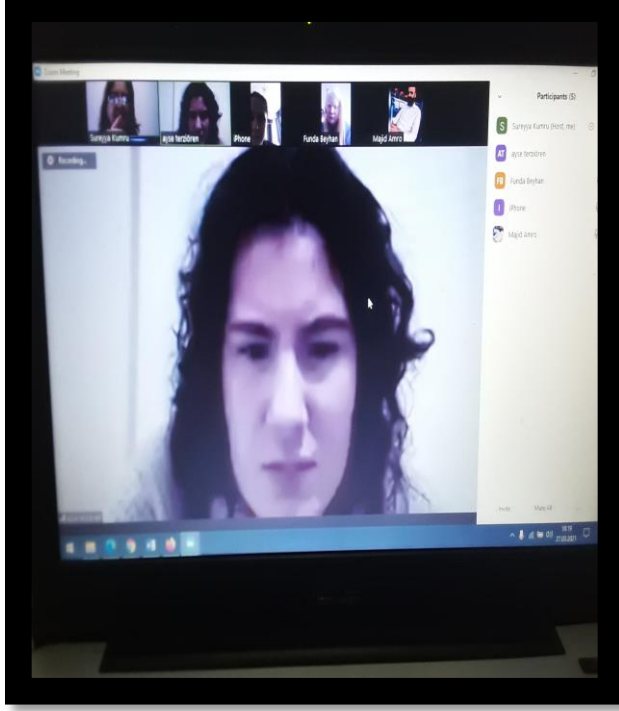
iau_eypro

İŞARET DİLİ SERTİFİKA TAMAMLAMA KURSUMUZU GERÇEKLEŞTİRDİK

1.dönem 24 saatlik Temel Seviye İşaret Dili Kursumuzu tamamlayan katılımcılarımızın talebi üzerine eğitimi 40 saatlik sertifika programına tamamladık.

GÖRME ENGELLİ ÖĞRENCİLERİMİZLE DÖNEM TOPLANTIMIZI GERÇEKLEŞTİRDİK (27/03/2021)

SESLİ KİTAP PROJESİ

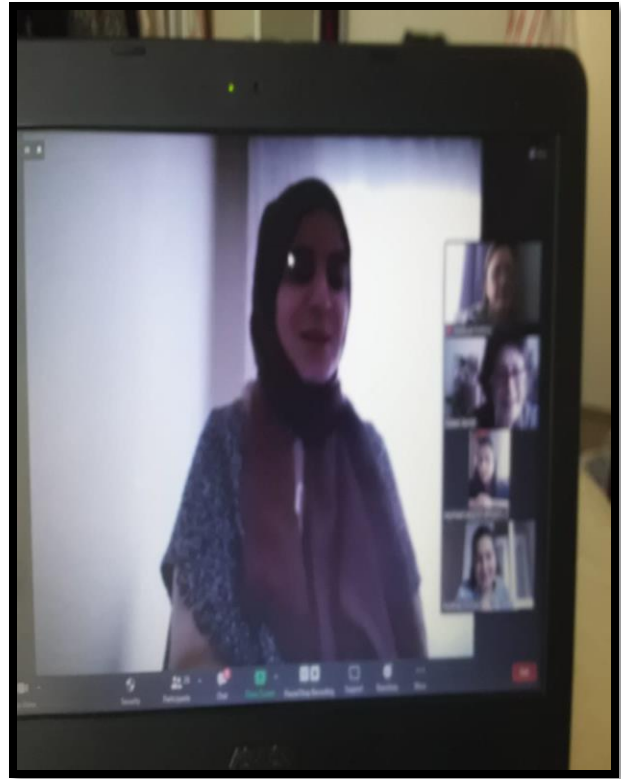
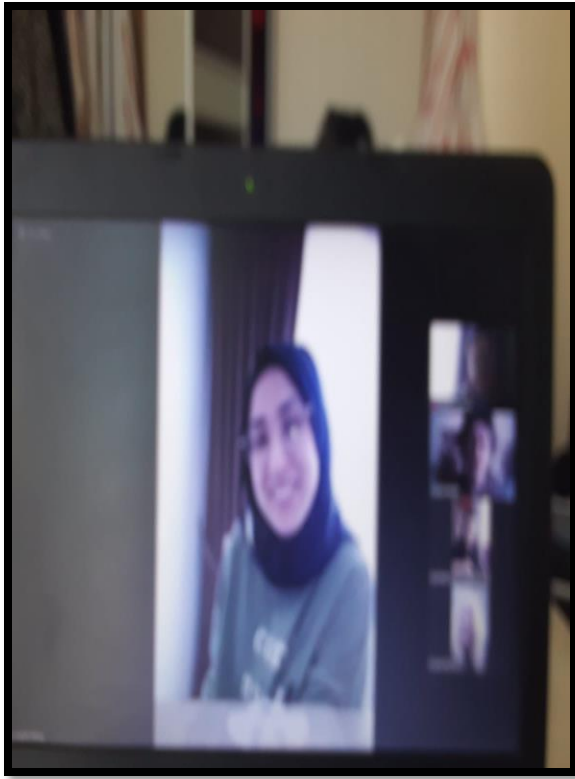
Hayata Dokunuyorum Projesi materyallerinin seslendirilmesine & İletişim fakültesi stüdyosu ortaklığı ile destek olundu. Ayrıca Görme Engelliler Kütüphanesi Arşivi için kitap seslendirmeye devam edildi.

TEMEL SEVİYE DİKSİYON EĞİTİMİMİZİ GERÇEKLEŞTİRDİK. (10/04/2021)

İletişim Fakültesi İşbirliği ile gerçekleştirdiğimiz eğitimimizi Radyo Tv Sinema Bölümü öğretim görevlisi Özlem Berkit Hocamız vermiştir. Kendisine ve iletişim fakültemize katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

**Engelsiz Yaşam Araştırma
Ve Uygulama Merkezi**

Florya Kampüsü Beşyol Mah. İnönü Cad.
No:38 Sefaköy - K. Çekmece – İstanbul

İrtibat Kişisi: Süreyya KUMRU

E-mail : sureyyakumru@aydin.edu.tr

Tel : +90 212 444 1 428 Dahili: 14636

Fax : +90 212 425 57 59

Twitter : IAU_EYPRO